

Brusel 18. července 2025
(OR. en)

11777/25

DEVGEN 131
COHAFA 71
ACP 77
RELEX 1036
SUSTDEV 58
COHOM 129
SAN 474
FAO 34

VÝSLEDEK JEDNÁNÍ

Odesílatel:	Generální sekretariát Rady
Datum:	18. července 2025
Příjemce:	Delegace
Č. předchozího dokumentu:	10216/25 + ADD 1
Předmět:	Posílení odolnosti v partnerských zemích prostřednictvím vnější činnosti EU – závěry Rady (18. července 2025)

Delegace naleznou v příloze závěry Rady o posílení odolnosti v partnerských zemích prostřednictvím vnější činnosti EU, které schválila Rada na svém 4114. zasedání, konaném dne 18. července 2025.

Závěry Rady o posílení odolnosti v partnerských zemích prostřednictvím vnější činnosti EU

ÚVOD

1. Rada bere se znepokojením na vědomí přibývajících globálních výzev a jejich negativní dopad na prostředí mezinárodní pomoci a rozvojové systémy. V této souvislosti zůstává EU jakožto celosvětově největší poskytovatel oficiální rozvojové pomoci spolehlivým partnerem, který je odhodlán posilovat odolnost na celém světě.
2. Rada uznává, že z měnící se geopolitické situace, v níž konflikty a nestabilita způsobují extrémní globální chudobu, spolu se současnými omezeními financování vzniká potřeba využívat dostupné zdroje strategičtěji a více se zaměřovat na transformační přístup v zájmu integrace opatření v oblasti prevence, stabilizace, míru, předvídání a zvyšování odolnosti. To vyžaduje přijetí odpovědnosti ze strany partnerských zemí a trvalou angažovanost založenou na porozumění místním a kulturním specifikům.
3. Rada připomíná své závěry o strategickém přístupu k odolnosti v rámci vnější činnosti¹ spolu se svým závazkem nadále podporovat partnerské země při budování odolnosti jako prioritu vnější činnosti EU prostřednictvím vzájemně prospěšných intervencí. Uznává, že mír, prosperita a bezpečnost EU a jejích členských států jsou stále více provázány s mírem, prosperitou a bezpečností našich partnerů. Začlenění připravenosti do vnější činnosti EU, v souladu se Strategií unie připravenosti představenou dne 26. března 2025, a posílení odolnosti našich partnerů přispívají k posílení vlastní odolnosti EU. Rozvoj vzájemné odolnosti s partnery rovněž přispívá k boji proti kybernetickým a hybridním hrozbám, jako jsou dezinformace a zahraniční manipulace s informacemi a vměšování.

¹ Dokument ST 14191/17 – Strategický přístup k odolnosti ve vnější činnosti EU – závěry Rady (13. listopadu 2017).

4. Rada znovu potvrzuje, že je odhodlána prosazovat všechny hodnoty EU, včetně mezinárodního práva a mezinárodního humanitárního práva. Dále potvrzuje odhodlání EU a jejích členských států účinně provádět Agendu 2030 a pokračovat v podpoře účinného a inkluzivního multilateralismu.

SOUČASNÝ STAV

5. Rada zdůrazňuje potenciální transformační sílu budování odolnosti pro posílení pokroku v oblasti rozvoje a podporu stability. Zdůrazňuje, že je třeba upřednostnit spolupráci s partnerskými zeměmi na základě přijetí odpovědnosti, jakož i na základě sdílených hodnot a odhodlání plnit dlouhodobé cíle udržitelného rozvoje. Pro dosažení těchto cílů bude důležité provádět investice a intervence v klíčových oblastech:
- a. Odolnost je třeba posílit na všech úrovních – individuální, komunitní, vnitrostátní, regionální i mezinárodní. Podpora odolnosti je hnací silou konvergence pro ty, kteří jsou nejvíce pozadu.
 - b. Rada zdůrazňuje, že pro budování dlouhodobé odolnosti na všech úrovních mají zásadní význam inkluzivní, transparentní, nezávislé a odpovědné veřejné instituce.
 - c. Důležitými partnery v oblasti rozvoje a humanitární pomoci jsou občanská společnost a komunitní skupiny. Při posilování odolnosti hrají zásadní úlohu jako lídři a hybatelé změn ženy a mladí lidé. Investice do budování kapacit těchto aktérů napomáhají v případě humanitárních krizí k reakci v první linii.
 - d. Rada dále zdůrazňuje význam svobody a plurality médií, boje proti dezinformacím a posilování mediální gramotnosti při podpoře informovaného a odolného občanského prostoru, který občanům umožňuje aktivně se účastnit demokratických procesů a vymáhat odpovědnost institucí.

- e. Rada znovu opakuje, že je plně odhodlána podporovat a provádět mezinárodní rámec pro genderovou rovnost a plné požívání všech lidských práv všemi ženami a dívkami a posílení jejich postavení jako takové a jako samostatný cíl a hnací sílu udržitelného rozvoje, přičemž bere na vědomí Akční plán EU pro rovnost žen a mužů III, jež přijala Komise a vysoký představitel Evropské unie a jenž byl uvítán v závěrech předsednictví.
- f. Rada zdůrazňuje zásadní úlohu vědy, technologií a inovací jako klíčových faktorů umožňujících budování odolnosti a udržitelnosti.
- g. Rada připomíná, že bezpečná, důvěryhodná, odolná, inkluzivní, přístupná a cenově dostupná digitální infrastruktura a řešení v oblasti konektivity, svoboda internetu a budování kybernetických kapacit jsou rozhodujícím faktorem hospodářského a sociálního pokroku a příležitostí k rozvoji.
- h. Rada uznává význam snižování rizika katastrof, preventivních opatření a připravenosti na katastrofy při záchraně a udržování životů a zachování dobrých životních podmínek a důstojnosti, snižování humanitárních potřeb, přizpůsobování se změně klimatu a ochraně přínosů rozvoje a životytí.
- i. Rada připomíná své závěry o problematice vody v rámci vnější činnosti EU², vyzývá k obnovení úsilí o dosažení cíle udržitelného rozvoje č. 6 a zdůrazňuje význam podpory integrovaného řízení přírodních zdrojů, jakož i posílení globálních opatření EU ke zvýšení vodohospodářské odolnosti v souladu s Evropskou strategií pro vodohospodářskou odolnost³.

² Dokument ST 14108/21 – Problematika vody v rámci vnější činnosti EU – závěry Rady (19. listopadu 2021).

³ Dokument ST 9932/25 – Evropská strategie pro vodohospodářskou odolnost. Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů (4. června 2025).

- j. Rada zdůrazňuje význam sociální ochrany reagující na otřesy a dostupné pro všechny, která má zásadní význam pro zvýšení odolnosti postiženého obyvatelstva. Kdykoli je to proveditelné, měla by humanitární pomoc při respektování humanitárních zásad zkoumat vazby s vnitrostátními systémy sociální ochrany jako prostředek k posílení místních kapacit a přijetí odpovědnosti, podpořit koordinaci a položit základy pro trvalá řešení pro postižené obyvatelstvo.
- k. Rada zdůrazňuje, že ústředním bodem úsilí o odolnost je vzdělávání a celoživotní učení. Rada připomíná význam vzdělávání pro všechny, ve všech fázích vývoje dětí a ve všech krizových situacích, jakož i význam programů technického a odborného vzdělávání a přípravy pro podporu udržitelného rozvoje a vymýcení extrémní chudoby a hladu.
- l. Rada zdůrazňuje, že pro budování dlouhodobé odolnosti na všech úrovních mají zásadní význam inkluzivní, transparentní a odpovědné instituce. Partnerské země jsou odpovědné za vlastní rozvoj a provádění nezbytných reforem. EU by měla upřednostňovat dlouhodobé budování kapacit, přičemž uznává, že posílení vnitrostátních odborných znalostí má zásadní význam pro to, aby jednotlivé země mohly koncipovat a provádět své vlastní reformy, a to i ve finančním sektoru.
- m. Rada připomíná své závěry o posílení podpory Týmu Evropa pro celosvětové potravinové zabezpečení a výživu⁴, jež jsou v souladu se summitem „Výživa pro růst“, který se konal na konci března 2025 v Paříži. V souladu s Vizí EU pro zemědělství a potraviny Rada dále vyzývá k podpoře partnerských zemí v jejich potravinové suverenitě, odolnosti a udržitelnosti a k zajištění přístupu k bezpečným, cenově dostupným, kvalitním a výživným potravinám pro všechny.

⁴ Dokument ST 16901/24 – Posílení podpory Týmu Evropa pro celosvětové potravinové zabezpečení a výživu – závěry Rady (16. prosince 2024).

- n. Rada připomíná své závěry „Strategie EU v oblasti celosvětového zdraví – lepší zdraví pro všechny v měnícím se světě“⁵ a své závěry o zvláštní zprávě Evropského účetního dvora č. 18/2024⁶ a je i nadále odhodlána podporovat odolné systémy zdravotní péče.
- o. EU je i nadále odhodlána prosazovat, chránit a naplňovat všechna lidská práva a plné a účinné provádění Pekingské akční platformy a akčního programu Mezinárodní konference o populaci a rozvoji a výsledků jejich hodnotících konferencí a v tomto kontextu se bude nadále zasazovat o sexuální a reprodukční zdraví a práva. S ohledem na výše uvedené skutečnosti EU znovu potvrzuje odhodlání prosazovat, chránit a uplatňovat právo každého jednotlivce mít plně pod kontrolou záležitosti související s jeho sexualitou a sexuálním a reprodukčním zdravím a právo o nich svobodně a odpovědně rozhodovat, a to bez diskriminace, nátlaku a násilí. EU dále zdůrazňuje, že je zapotřebí všeobecný přístup ke kvalitním a cenově dostupným komplexním informacím o sexuálním a reprodukčním zdraví a ke vzdělávání, včetně komplexní sexuální výchovy, jakož i ke službám zdravotní péče.
- p. Rada připomíná své závěry o zvláštní zprávě Evropského účetního dvora č. 17/2024 a oceňuje pokračující úsilí v boji proti nelegální migraci, mimo jiné prostřednictvím komplexních a strategických partnerství v dialogu se zeměmi původu, tranzitu a určení. I když rozvojová spolupráce již přispívá k řešení základních příčin nelegální migrace, vnější činnost EU by je měla přednostně řešit prostřednictvím inovativních přístupů, a to cíleně, soudržně a komplexně, podporovat hospodářské perspektivy pro udržitelné způsoby obživy místních komunit v regionech původu a podporovat hostitelské země.

⁵ Dokument ST 5908/24 – Strategie EU v oblasti celosvětového zdraví – lepší zdraví pro všechny v měnícím se světě – závěry Rady (29. ledna 2024).

⁶ Dokument ST 9395/25 – Zvláštní zpráva Evropského účetního dvora č. 18/2024 nazvaná „Finanční podpora EU v oblasti zdravotních systémů ve vybraných partnerských zemích: Je v souladu s obecnými strategickými cíli, na intervence však mají vliv problémy s koordinací a udržitelností“ – závěry Rady (26. května 2025).

6. Rada připomíná své závěry o naplňování vazeb mezi humanitární a rozvojovou oblastí v praxi⁷, jakož i závěry o snižování rizika katastrof v rámci vnější činnosti EU⁸, a zdůrazňuje, že mezinárodní aktéři musí přispívat k budování odolnosti propojováním humanitární, rozvojové a mírotvorné činnosti.

VÝHLED DO BUDOUCNA / DALŠÍ KROKY

7. Rada vyzývá Komisi, aby do stávajícího plánování v rámci svých humanitárních, stabilizačních, rozvojových a mírových opatření i nadále začleňovala přístup zaměřený na odolnost. Budování odolnosti vyžaduje trvalé integrované přístupy založené na podrobné analýze místních kontextů, které řeší základní zranitelnost i schopnost odolávat stále častějším a závažnějším otřesům.
8. V rozvojové spolupráci bude i nadále hrát klíčovou úlohu oficiální rozvojová pomoc, včetně pomoci poskytované prostřednictvím mezinárodních finančních institucí. Rada zdůrazňuje, že je třeba mobilizovat flexibilní, strategické a katalytické zdroje z široké škály dostupných finančních zdrojů, od všech aktérů v oblasti rozvoje i ze soukromého sektoru. Uznává potenciál inovativních mechanismů financování, jako je mobilizace soukromých finančních prostředků, a vybízí Komisi, aby se těmito nástroji dále zabývala. Rovněž zdůrazňuje zásadní význam podpory partnerských zemí při zlepšování mobilizace domácích příjmů a posilování institucionálních kapacit pro řádné řízení veřejných financí. Rada uznává, že na podporu nejzranitelnějších zemí při budování odolnosti vůči konkrétním otřesům, zejména klimatickým, je třeba využívat stávající a inovativní zdroje financování.

⁷ Dokument ST 9383/17 – Naplňování vazeb mezi humanitární a rozvojovou oblastí v praxi – závěry Rady (19. května 2017).

⁸ Dokument ST 14463/22 – Snižování rizika katastrof v rámci vnější činnosti EU – závěry Rady (28. listopadu 2022).

9. Rada považuje za jednu z hlavních strategií vnější činnosti EU strategii Global Gateway a uznává její přínos k dosažení udržitelného rozvoje v partnerských zemích prostřednictvím investic do udržitelné, odolné a vysoce kvalitní infrastruktury v rámci vzájemně prospěšných a rovných partnerství. Vyzývá k dalšímu provádění strategie Global Gateway v duchu Týmu Evropa, a to v souladu se společnými zájmy EU a partnerských zemí a na základě investičních priorit této strategie, jimiž jsou digitální oblast, klima a energetika, doprava, zdravotnictví, vzdělávání a výzkum. Pokud jde o klíčové hodnotové řetězce a strategické koridory Rada konstatuje, že je v rámci přístupu Tým Evropa důležité navýšit investice do strategie Global Gateway, což přispěje k posílení odolnosti vůči změně klimatu, potravinového zabezpečení a výživy. Strategie Global Gateway je zaváděna také v několika prostředích s vysokou nebo extrémní mírou nestability, přičemž výzvy specifické pro dané prostředí jsou řešeny prostřednictvím 360stupňového přístupu. Je však třeba věnovat soustavnou pozornost zajištění toho, aby se tak dělo z hlediska konfliktů citlivým způsobem a za podpory individuálnějších a flexibilnějších přístupů zaměřených konkrétně na nestabilitu. Rada konstatuje, že ve všech partnerských zemích možná nejsou podmínky pro zapojení do partnerství v rámci strategie Global Gateway a zdůrazňuje potřebu diferencovaného přístupu EU v situacích, kdy modely založené na investicích možná nejsou vhodné nebo účinné.
10. Rada rovněž uznává, že v nestabilních a (post)konfliktních prostředích by měla být zvláštní pozornost věnována podpoře procesů přechodu k demokracii, hospodářské a sociální odolnosti a posilování institucí a komunit se zaměřením na udržitelnost, začleňování a místní odpovědnost. Zdůrazňuje, že je třeba dále posilovat integrovaný přístup EU k vnějším konfliktům a krizím a nadále se angažovat, a to pragmaticky a zároveň zásadově.
11. Rada vyzývá Komisi, aby i nadále spolupracovala vzájemně prospěšným způsobem se zeměmi původu a tranzitu budováním komplexních partnerství. V této souvislosti Rada Komisi vyzývá, aby vypracovala udržitelné přístupy pro větší soudržnost rozvojové a migrační politiky v souladu s právem EU a mezinárodním právem, mimo jiné udržitelným řešením základních příčin nelegální migrace.

12. Rada Komisi vyzývá, aby do svého plánování začlenila humanitární, rozvojové, stabilizační a mírové přístupy a zajistila soudržnost a doplňkovost projektů a činností členských států, mezinárodních finančních institucí, OSN a občanské společnosti, kdykoli je to možné. Rovněž vybízí k užší koordinaci s dalšími podobně smýšlejícími dárci a prováděcími partnery. Znovu opakuje, že EU a její členské státy budou svá opatření i nadále utvářet a koordinovat na základě soudržnosti politik ve prospěch rozvoje.
13. Rada zdůrazňuje, že je v rámci celé Komise důležité pokračovat v práci na integrovaném přístupu k nestabilitě. Pokud jde o nestabilní země, a zejména v politicky komplikovaném a složitém prostředí, vyzývá Rada k diferencovanému přístupu. Členské státy vybízí, aby v nestabilních prostředích i nadále podporovaly úzkou spolupráci mezi EU, mezinárodními finančními institucemi, mezinárodními rozvojovými bankami a OSN.
14. Rada vyzývá Komisi, aby pokračovala ve zlepšování včasného varování a předcházení konfliktům, monitorování a analýzy rizik s cílem poskytnout podklady pro plánování i pro neplánovatelná opatření. Vybízí Komisi, vysokou představitelku a členské státy, aby pokračovaly ve sdílení analýz, přezkumů a získaných poznatků, jakož i akčních plánů v rámci přístupu Tým Evropa a zlepšovaly je s cílem zajistit kolektivní učení a rychlou a soudržnou reakci ze strany EU a jejích členských států.
15. Rada vybízí, aby se i nadále uvažovalo o komplexní evropské nabídce elektronické správy zaměřené na člověka, která je založena na hodnotách a podporuje vzájemnou odolnost a digitální suverenitu EU a partnerských zemí.
16. Rada vybízí Komisi, vysokou představitelku a členské státy, aby ve svém úsilí v oblasti komunikace a zvyšování povědomí i nadále zdůrazňovaly, že EU podporuje odolnost, a tak dávaly najevo, že EU je stabilní, důvěryhodný a spolehlivý partner poskytující neochvějnou podporu. Rada podporuje strategickou komunikaci v místních jazycích a prostřednictvím kanálů přístupných pro místní obyvatelstvo.
17. Rada vybízí Komisi, aby se při úvahách o budoucnosti vnější činnosti EU i nadále důrazně zaměřovala na budování odolnosti, posilování stability, podporu míru, řešení rizik týkajících se ochrany a překonávání nestability v partnerských zemích, aniž by se zamezilo jednání o příštím víceletém finančním rámci (VFR).